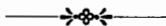

DANMARKS STATISTIK
STATISTISKE MEDDELELSER
FJERDE RÆKKE TO OG TREDIVTE BIND
ANDET HÆFTE
COMMUNICATIONS STATISTIQUES 4ME SERIE TOME 32 2ME LIVRAISON

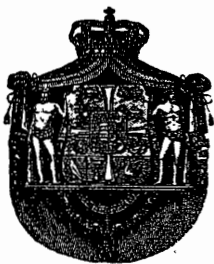

HØSTENS UDFALD I DANMARK 1909

FORELØBIG REDEGØRELSE

CARACTÈRE DE LA RÉCOLTE EN DANEMARK 1909

UDGIVET AF STATENS STATISTISKE BUREAU
PUBLIÉ PAR LE BUREAU DE STATISTIQUE DE L'ÉTAT

KØBENHAVN
BIANCO LUNOS BOGTRYKKERI

1909

Udgivet i November 1909.

Nærværende Hæfte, der i bearbejdet Form indeholder Resultaterne af de gennem Amterne indhentede Oplysninger om Aarets Høstudbytte, saaledes som dette frembyder sig for et foreløbigt Skøn, har — paa Grund af Høstens ualmindelig sildige Tilendebningelse i Aar i alle Egne af Landet — maattet udsendes noget senere end den sædvanlige foreløbige Høstberetning. I de to første Afsnit gives, paa samme Maade som for de foregaaende Aar, en paa Grundlag af Maanedsoversigterne fra Meteorologisk Institut samt Beretninger i landøkonomiske Fagskrifter udarbejdet Fremstilling af Landbrugsaarets Vejrforhold og disses Indvirkning paa de forskellige Afgrøder. Selve Resultaterne af Amternes Indberetninger findes gengivne i Tabellen Side 26 med de dertil knyttede Bemærkninger (Afsnit 3).

1. Klimatiske Forhold.

Oktober 1908 var som Helhed mild, idet Maanedens Middeltemperatur $9,3^{\circ}$ ¹⁾ og $8,7^{\circ}$, henholdsvis ved Landbohøjskolen og i Tarm, var omtrent 1 Grad over Normalen; men Temperaturen svingede ret stærkt i Maanedens Løb, idet den i den første Uge og endvidere fra den 10. til 18. samt fra den 25. til Maanedens Udgang var indtil 6° for varm, og paa den anden Side i Dagene fra den 6. til 9. og fra den 19. til 24. lige saa meget under Normalen. Københavns Middeltemperatur i Dagene 1. til 4. Oktober var $15,5^{\circ}$, svarende til den sædvanlige Varmegrad i Midten af Juni og Slutningen af August. En tilsvarende varm Periode i Oktober har ikke været iagttaget siden 1831. I November var det modsatte Tilfældet, idet Maanedens Middeltemperatur, $2,6^{\circ}$ ved København og $3,0^{\circ}$ i Tarm, var henholdsvis $1,2^{\circ}$ og $0,7^{\circ}$ under Normalen. For Københavns Vedkommende faldt den længste kolde Periode fra den 3. til 17. med indtil $8,3^{\circ}$ under Normalen. I Dagene den 6. og 7. November gik der en Kuldebølge hen over Lan-

¹⁾ Samtlige Temperaturangivelser ere i Grader Celsius.

det med indtil $\div 11,9^\circ$ ved Søndersted (vest for Holbæk) og $\div 11,8^\circ$ ved Kolindsund. December Maanedes Middeltemperatur ved Landbohøjskolen var omtrent normal, idet den var $1,0^\circ$ eller $0,3^\circ$ over sædvanlig; i Tarm var Middeltemperaturen $1,8^\circ$, hvilket er 1° over Normalen. Det var i begge Landsdele i Perioden fra den 7. til 22., at Temperaturen var over Normalen (med indtil 6° i Tarm den 15. Decbr.), hvorimod den i Maanedens sidste Uge var meget for lav (indtil $10,5^\circ$ d. 27.). Maanedens laveste Temperatur faldt ogsaa i dette Tidsrum med $\div 17,3^\circ$ i Bryrup i Vestjylland og $\div 15,5^\circ$ i Rislev i det sydøstlige Sjælland. I Januar var Middeltemperaturen ved Landbohøjskolen $\div 0,1^\circ$ og i Tarm $0,5^\circ$ eller henholdsvis $0,4^\circ$ og $0,7^\circ$ over Normalen. I alt væsentligt faldt Maanedens milde Periode i de to første Tidøgn med Temperaturer, der laa indtil 5° over Normalen, medens Resten af Maaneden var langt koldere end sædvanlig med Kuldegrader indtil $\div 12,7^\circ$ i Midtjylland og under $\div 10^\circ$ baade paa Lolland og flere Steder paa Sjælland (lavest i Holbæk-Eggen, $\div 11,3^\circ$). Februars Middeltemperatur $\div 2,2^\circ$ ved Landbohøjskolen og $\div 1,3^\circ$ i Tarm var henholdsvis $1,8^\circ$ og $1,3^\circ$ under Normalen. Det var navnlig Dagene fra den 6. til 13. og fra den 21. til 28., der laa under Normalen. Maanedens Minimum aflæstes paa Bornholm i Almindingen med $\div 16,4^\circ$, paa Sjælland med $\div 13,8^\circ$ og i Vestjylland med $\div 14,3^\circ$. Middeltemperaturen i Marts var $\div 0,6^\circ$ ved Landbohøjskolen og $\div 0,5^\circ$ i Tarm, eller henholdsvis $1,7^\circ$ og $1,8^\circ$ under den normale Temperatur. Maanedens kolde Periode holdt sig gennemgaaende konstant i de to første Tidøgn ved vedvarende østlige Vinde. Maanedens laveste Temperatur $\div 18,0^\circ$ aflæstes den 2. ved Silkeborg. — Frostperioderne varede i Januar det normale Antal Dage, uagtet Maanedens Middeltemperatur laa over Normalen. I de to følgende Vintermaaneder var Frostdagens Antal over det sædvanlige. Frostperioderne vare som Helhed ret vedholdende, nemlig fra 26. December til 2. Januar med indtil $\div 17,3^\circ$. Den 20. Januar begyndte den næste kolde Periode, og den holdt sig vedvarende i alt væsentligt gennem Februar og Marts til denne Maanedes sidste

Dage, kun afbrudt faa Gange af enkelte mildere Dage. Februars Minimum var som nævnt $\div 16,4^{\circ}$ (d. 18.) og Marts Maanedes $\div 18,0^{\circ}$ (d. 2.). De lave Temperaturer faldt hyppigt sammen med stormende østlige Vinde. — Sne faldt i Januar nærmest som Byger og ofte med stormende Vind, hvorfor Snelæget ikke kom til at dække Jorden; et Snedække laa dog over Jorden i faa Dage i Maanedens Midte; i Februar fik man et saadant i Maanedens sidste Dage, men det var kun tyndt; i Marts faldt den største Sne-mængde fra den 1. til 3., væsentligst i Landets østlige Egne, hvor det holdt sig som Snelæg til den 19. Ogsaa i Maanedens sidste Tidøgn var Snefaldet ret betydeligt, saaledes at Jorden var snedækket. — Nedbøren i Vinterhalvaaret 1908—09 var ret abnorm. Den normale Nedbørmængde efter 25 Aars lagttagelser er paa Øerne fra 253 mm i Københavns Amt til 316 mm i Svendborg Amt; paa Bornholm er den efter 17 Aars lagttagelser 265 mm; paa Halvøen ligger den efter 25 Aars Maalinger mellem 277 mm i Randers Amt og 334 mm i Ribe Amt. I Vinteren 1908—09 var Nedbøren i Københavns Amt imidlertid kun 156 mm og i Svendborg Amt 138 mm, hvilket er henholdsvis 97 mm og 178 mm under Normalen; paa Bornholm faldt 211 mm, eller 54 mm under det sædvanlige. I Jylland var Nedbøren rigeligere end paa Øerne, om end overalt lavere end normalt — i Ringkøbing Amt størst med 243 mm, i Randers Amt mindst med 188 mm, hvilket for disse to Amter er henholdsvis 85 mm og 89 mm under Normalen; Vejle og Ribe Amter afveg med godt 100 mm fra den sædvanlige Nedbør, medens Aalborg Amt kun afveg med 56 mm.

I April var Middelttemperaturen vedblivende under Normalen; der maalttes $4,6^{\circ}$ ved Landbohøjskolen og $4,4^{\circ}$ i Tarm, hvilket for begge Stationer er $1,2^{\circ}$ mindre end sædvanlig. Siden 1861 har April kun én Gang været væsentlig koldere, nemlig i 1888. Middelttemperaturen svingede hyppigt under og over Normalen, hvorved maa bemærkes, at det gennemgaaende var Dagvarmen, der var for lav, medens Nattemperaturen gennemgaaende var normal. — Temperaturforholdene i Maj—August ses af omstaaende Tabel.

Middelvarmen i ° C. paa forskellige Stationer i Maj—August 1909
og efter 40 Aars Maalinger (1861—1900).

	Maj		Juni		Juli		August		Maj—August	
	1909	Normalen	1909	Normalen	1909	Normalen	1909	Normalen	1909	Normalen
Hjørring	9,5	9,5	12,4	14,0	15,4	15,4	13,6	15,0	12,7	13,5
Herning	8,7	9,8	13,5	14,0	14,4	15,2	14,5	14,8	12,8	13,5
Ryslinge	8,6	10,0	13,1	14,1	14,2	15,7	14,6	15,2	12,6	13,8
Landbohøjsk. .	8,9	10,6	14,4	15,2	15,4	16,7	15,5	16,0	13,6	14,6
Orebygaard . .	11,1	11,1	13,7	15,2	17,1	17,1	16,4	16,4	14,6	15,0
Hele Landet. .	8,6	10,2	13,4	14,5	14,7	16,0	14,7	15,6	12,9	14,1

Det fremgaar heraf, at Temperaturen som Helhed i disse fire Maaneder tilsammen har været ikke lidt under Normalen, nemlig 12,9° mod 14,1°. Ogsaa for disse Maaneder gælder det, at det var Dagtemperaturen, der var for lav, medens Nattemperaturen var normal, og dette er af Vigtighed, fordi det særlig er Temperaturen om Dagen, der har Betydning for Planternes Udvikling.

Nedbøren i Sommerhalvaaret var som Helhed normal; i April var den over Normalen, hvilket gælder alle Landsdele. Paa Øerne var Nedbøren fra 39 til 54 mm eller fra 15 til 26 mm over Normalen, størst paa Bornholm. I Jylland var Nedbøren noget rigeligere, nemlig fra 48 til 57 mm, størst i Viborg og Aarhus Amter, hvor den var henholdsvis 29 mm og 25 mm over Normalen. Nedbøren i April Maaned bestod mest af Sne i Maanedens første Halvdel; fra den 12. til 15. var Jorden snedækket. I Maj var Nedbøren ogsaa noget rigeligere end normalt, idet den var fra 38 mm i Københavns Amt til 56 mm i Vejle Amt, hvilket er henholdsvis normalt og 16 mm over Normalen. Bornholms Regnmængde var dog kun 17 mm, medens det normale er 36 mm. Overfor den foran omtalte meget lille Nedbør, der faldt i Vinterhalvaaret, vilde det dog under normale Temperaturforhold ikke have vejet meget, at Regnmængden i April og Maj gennemgaaende var noget rigeligere end sædvanlig.

Nedbøren i Juni—August fremgaar af nedenstaaende Tabel. For alle tre Maaneder vil det ses, at kun de 3 vestlige Amter, Thisted, Ringkøbing og Ribe, samt Aalborg Amt fik noget over den normale Nedbør, medens samtlige øvrige Egne af Landet

Oversigt over Nedbøren i Millimeter i Juni, Juli og August.

Nedbøren i	1909				Juni—August tilsammen		
	Juni	Juli	August	Til- sam- men	1908	1907	1861—85
Københavns Amt	61,7	51,2	40,6	153,5	177	203	185
Frederiksborg —	63,1	52,7	46,3	162,1	173	215	190
Holbæk —	41,1	63,3	36,7	141,1	181	216	168
Sorø —	44,9	77,4	38,5	160,8	185	183	175
Præstø —	52,4	69,4	46,0	167,8	189	201	181
Bornholms —	39,5	91,2	25,1	155,8	182	191	161
Maribo —	61,5	67,4	37,6	166,5	190	218	168
Svendborg —	62,2	83,0	34,2	179,4	202	205	200
Odense —	56,9	79,3	39,9	176,1	181	208	183
Vejle —	51,0	74,7	37,1	162,8	219	256	204
Aarhus —	54,2	64,4	73,0	191,6	160	235	200
Randers —	46,9	68,4	50,9	166,2	160	208	187
Aalborg —	33,7	72,4	81,2	187,3	133	247	184
Hjørring —	25,5	70,3	75,3	171,1	146	286	179
Thisted —	34,7	68,6	119,1	222,4	155	219	201
Viborg —	42,6	49,3	93,9	185,8	175	236	189
Ringkøbing —	40,8	56,8	121,1	218,7	183	236	203
Ribe —	79,9	68,5	110,8	259,2	242	233	210
Gennemsn. f. hele Landet	53	67	59	179	179	220	183
Middelnedbør for hele Landet efter lagttæglserne 1861—85 . . .	47	66	70	183	—	—	—

havde under normal Nedbør. For Landet som Helhed var Nedbøren 179 mm, eller ganske den samme som i de samme Maaneder 1908. Normalen er 183 mm. For Landet som Helhed havde Juni noget over og August væsentlig under normal Regnmængde, medens Nedbøren i Juli var meget nær som sædvanlig i denne Maaned. Juni Maanedes Nedbør var dog nærmest normal paa Øerne; i Jylland var det særlig Ribe Amts sydøstlige Del, der fik et stærkt Regnfald, medens de nordlige og vestlige Amter fik

under normal Nedbør. I August var Nedbøren meget lille paa Øerne, idet den endog i nogle Egne gik ned under det halve af det normale (Svendborg Amt 34 mm imod normalt 80 mm); derimod var August Maanedes Regnmængde rigeligere i Jylland, særlig i de nordlige og vestlige Amter; Thisted og Ringkøbing Amter fik saaledes ca. 120 mm imod normalt ca. 80 mm, medens paa den anden Side Vejle Amt kun fik 37 mm imod normalt 82 mm. — Med Hensyn til Vindforholdene mærkes særlig en stormende Kuling i Midten af August.

I September holdt Temperaturen sig vedblivende under Normalen, dog mindre end i Maj—August, nemlig kun ca. $\frac{1}{2}^{\circ}$ derunder. Det var især den første Halvdel af Maanedes, der viste sig for kold, medens den sidste Halvdel var noget over Normalen. Luften var meget overtrukket (skyet), og Fugtighedsgraden var større end normalt. Nedbørmængden, der normalt er 70 mm, stigende mod Vest til 90 mm, var under det normale; kun Ribe og Holbæk Amter fik over Normalen. Vindstyrken laa under det normale, og Taage var meget almindelig i Dagene fra den 18. til 26. Dagene fra den 10. til 17. og den 24. og 25. vare helt uden Nedbør i alle Landets Egne.

2. Landbrugsforholdene i Almindelighed.

Høsten 1908 blev ligesom Høsten det foregaaende Aar sent afsluttet. Sædens Indbjærgning var dog i alt væsentligt afsluttet ved det nye Landbrugsaaars Begyndelse. Vinterkornets Udsaaning faldt imidlertid sent, og selv i Landets sydligste Egne, hvor man tidligst havde afsluttet Høstarbejdet, blev megen Vintersæd først saaet ind i Oktober. Kornet spirede imidlertid meget hurtigt paa alle milde og muldede Jorder i den ualmindelig bekvemme Jord og udviklede sig hurtigt under den ofte næsten sommerlige Varme. Allerede midt i Oktober Maaned lød flere Beretninger derfor paa, at Vintersæden mange Steder stod for godt. Paa stærkt lerede Jorder vare Betingelserne ikke saa gode, idet Jorden paa Grund af manglende Nedbør var mindre bekvem, saa at Udsæden spirede uregelmæssigt i den knoldede Jord. Trods Efteraarets

meget omskiftelige Vejrlig og den tidligt indtrædende Frost lød alle Beretninger indtil Jul paa, at Vintersædens Udseende var tilfredsstillende, og ogsaa efter Barfrostperioden ved Nytaarstid var man tilfreds. I Februar Maanedes Begyndelse og endnu mere ind i Marts lød derimod adskillige Beretninger paa, at Hvedemarkerne havde tabt deres gode Farve og faaet et rødt Udseende, og navnlig gjaldt dette, mente man, hvor Vintersæden var saaet efter Halvbrak. Trods Vinterens ideligt skiftende Vejrlig, ofte med Barfrost uden dækkende Snelæg, antoges det ved April Maanedes Begyndelse, at Vintersæden havde staaet sig over Forventning godt. — For Efteraarets andet store Arbejde, Roernes Optagning og Hjemkørsel, var Aarstidens ringe Nedbør en god Støtte, selv om Optagningsarbejdet blev noget besværligt i den faste, haarde Jord. Kørselsarbejdet gik imidlertid saa meget des lettere. I alle mindre Avlsbrug blev Arbejdet hermed tidlig afsluttet; men paa de store Roearaler trak Arbejdet i Langdrag, saa at den tidlig indtrufne ret haarde Frostperiode i November Maanedes første Halvdel voldte adskilligt Afbræk. Dog var Arbejdet i alt væsentligt afsluttet ogsaa i store Avlsbrug lidt efter Midten af November. — For selve Jordens Efteraarsbehandling vare Forholdene knap saa gunstige, idet navnlig de sværere Jorder under den ringe Nedbør ofte blev vanskelige at behandle, ligesom det indtrædende Frostvejr hæmmede Arbejdets Gang. Først i December hed det, at Arbejdet nærmede sig sin Afslutning, men i alle Egne voldte det snart efter følgende vinterlige Vejr en fuldstændig Standsning af alt Jordarbejde, saa at en stor Del af selve Vintermaanederne maatte tages til Hjælp for at faa Jordbehandlingen helt afsluttet.

Vejrforholdene syntes derimod at stille sig gunstigt for Paa-begyndelsen af Foraarsarbejdet i Markerne i Slutningen af Marts, men atter indtraf der vinterligt Vejr med Snestorme (i April Maanedes første Halvdel), saa at alle Udsigter for en snarlig Begyndelse paany blev trængte tilbage. Den 21. April hed det fra de sydlige Øer, at Kornsaaningen var paabegyndt; men endnu den 28. April var det andre Steder kun spredtvis, at Beretningerne meldte om Foraarssædens Lægning. Den 5. Maj indløb de første Beretninger

om Afslutning af Kornmarkernes Tilsaaning, saaledes fra Møen, Lolland og Fyn samt fra flere store Avlsbrug i Vestsjælland, og den 12. Maj syntes Kornsaaningen i alt væsentligt at være tilendebragt. Selve Arbejdet fuldførtes saaledes i kort Tid, særlig fordi Jorden faldt fortrinligt for Rødskeerterne; efter det regnfattige Vinterhalvaar og dettes afvekslende Vejr med hyppig Barfrost var Jorden nemlig ualmindelig bekvem. Sæden spirede dog ikke hurtigt, fordi Temperaturen var saa lav og Vejret barskt; først i den sidste Halvdel af Maj, og da især efter det sommerlige Vejr omkring den 26. Maj hed det, at Vaarsæden overalt var kommet godt op, samt at Roemarkerne overalt vare tilsaade. Først nu hed det ogsaa, at Kvæget overalt var ude. Den 9. Juni lød Beretningerne paa, at Plantebestanden i Sædmarkerne var god, om end en Del forskellig; men Vegetationen var 2 til 3 Uger tilbage. En Maaned senere berettedes det (saaledes fra Horsens-Egnen), at Kornet gennemgaaende var saa svært, at man ønskede tørt Vejr uden stærk Nedbør, og i Beretningerne den 14. Juli kulminerede de gode Forhaabninger om et stort Høstudbytte; Kornmarkerne sagdes da gennemgaaende at staa i en ualmindelig frodig Fylde. Men kort efter, allerede i Maanedens Slutning, lød der Klager over det kolde Vejr og de idelige Regnbyger, der stadig forsinkede Høhøstens Tilendebbringelse, samt over de jævnlige stærke Nedslag med iblandet Hagl, der slog Kornet ned; endvidere klagedes der over Rustangreb paa Vaarsæden, fremkaldt af det fugtige Vejr. Juli Maanedes sidste Halvdel var iøvrigt vistnok den eneste Periode, hvor Græsningen overalt blev betegnet som rigelig.

Ind i August blev Vejret mere sommerligt med den længe imødesete Solvarme, der tiltrængtes paa Kornmarkerne. Nu indløb ogsaa de første Meddelelser om begyndende Rughøst paa lettere Jorder; men i større Omfang begyndte Høsten ikke før i sidste Halvdel af August. Vejrforholdene holdt sig vedblivende urolige, Temperaturen var stadig lav med manglende Solvarme, medens Nedbøren mange Steder i Jylland var meget rigelig, og overalt faldt der jævnlig Byger, der bestandig sinkede Høstarbejdet. De samme Klager gentog sig fra Uge til Uge gennem hele Sep-

tember; snart klagedes der over, at Mejningsarbejdet var besværligt, fordi saa megen Sæd var slaaet stærkt ned, snart over at man ikke kunde faa Sæden tør, fordi der manglede Solskin og tørrende Vind. Den 15. September ansaa man Mejningsarbejdet for afsluttet paa Øerne, men ikke i Jylland; i Maanedens Slutning havde vel de fleste mindre Gaarde indhøstet; men i de større Avlsbrug var der endnu meget Korn ude ind i Oktober, og dette gælder alle Egne af Landet, og ikke mindst i de sydlige.

For Høsten 1909 gælder det samme som for Aaret forud, at af Kornafgrøderne havde Rugen ubetinget de bedste Vækstbetingelser. Om den end ofte var sent saaet, blev Væksten hurtig fremmet i den milde Oktober, og trods Vinterens ustadige Vejr gik Rugen godt igennem Aarstiden. Den 9. Juni var Rugen skreden, og den 23. blomstrede den, men under tildels meget ugunstige Vejrforhold med Storm og Regn; tilmed var den allerede da slaaet meget ned, navnlig hvor den stod frodigst. Vel rejste den sig ofte igen, men de hyppige, meget stærke Byger i Sommerens Løb gav megen Lejesæd. — Hvedens Vækstbetingelser vare ikke saa lidt ringere end Rugens, thi de lerede Jorder, hvorpaa Hveden dyrkes, vare ikke saa bekvemme, og den spirede derfor uregelmæssigt. Selv om ogsaa denne Afgrøde drog Fordel af den milde Oktober, led den dog adskilligt mere under det barske Vintervejr og navnlig i de kolde Foraarsmaaneder med hyppige Frostperioder. Hvor der fandtes svære Afgrøder, hvilket iøvrigt ikke var almindeligt, forekom Lejesæd ogsaa hyppigt, og Kærnesætningen blev derfor mangelfuld. — Vaarsæden blev sent saaet, dog næppe saa sent som i det foregaaende Aar; men i Modsetning til, hvad der da var Tilfældet, blev den i Aar saaet i udmærket bekvem Jord og spirede derfor langt bedre end i Fjor. Under hele dens Vækst manglede den imidlertid Dagvarme, hvorfor Udviklingen foregik meget trægt, og Sæden holdt sig ofte grøn til ind i September. Ogsaa Vaarsæden blev overalt, hvor Afgrøderne vare frodige, slaaet stærkt ned.

Rodfrugterne blev sent lagte, men de spirede hurtigt og jævnt; den 9. Juni hed det, at Udviklingen foregik langsomt,

men Udtyndningen var dog i fuld Gang omkring den 23. Juni, og den 30. Juni hed det, at Rodfrugterne udviklede sig godt. Under den vedvarende lave Sommertemperatur med ideligt fugtigt Vejr blev Ukrudtet vanskeligt at bekæmpe, fordi det varede saa længe, inden Planterne helt kunde dække Jorden. Henimod Høstaarets Slutning lød Beretningerne dog tilfredsstillende, især med Hensyn til Turnips og Kaalroer.

Kløver- og Græsmarkernes Plantebestand var særdeles god ved Landbrugsaarets Begyndelse, og trods det vekslende Vintervejr holdt den sig godt, saa at Udsigterne vare lovende ved Foraarets Komme. Men dette bragte ingen Foraarsgrøde, hvorfor Væksten foregik yderst trægt. Først den 28. April tales der om, at Græsmarkerne grønnedes, men endnu den 19. Maj ansaas Væksten for at være overmaade lille trods den tætte Plantebestand, og det varede helt til den 26. Maj, inden det meldtes, at Kvæget overalt var ude. En Maaned senere lød mange Beretninger paa, at Køerne ofte vare tagne paa Stald, fordi Græsningen var for sparsom, og kun i Juli Maanedes sidste Halvdel synes Græsningen fuldt ud at have været rigelig. Om Høslætten paa Agermarken sagdes det, at den ikke gav noget stort Udbytte, dels fordi selve det til Høslæt bestemte Areal blev stærkt formindsket, idet der manglede Græsning til Kvæget, dels fordi Kløveren ikke udviklede sig frodigt. Var det kvantitative Udbytte saaledes ringe, bødede heller ikke Kvaliteten herpaa, og Høhøsten var særdeles besværlig. Den 7. Juli var Slætten i fuld Gang; den 14. Juli hed det, at i Aar kom intet «fint» Hø i Hus, og endnu ved Maanedens Udgang var kun lidt Hø bjærget hjem.

I Henhold til det foregaaende kan Høstaaret 1909 karakteriseres saaledes:

En mild Oktober efterfulgtes af en tidlig Vinter med hyppigt vekslende Vejrlig, ret betydelig Kulde, men ringe Snelæg. Baade Efteraarets og Vinterens Nedbør var lille. Vintersæden blev sent saet, men kom hurtigt frem og stod Vinteren godt igennem. Paa Grund af det sene Foraar blev Vaarsæden sildig saet, men i ual-

mindelig bekvem Jord, saa at Spiringen foregik hurtigt. Lav Temperatur og navnlig manglende Sol og Dagvarme hele Foraaret og Sommeren igennem satte dog Planternes Udvikling tilbage. Græsning og Høslæt blev ret sparsomme. Sædmarkerne blev vel som oftest frodige, men de led mange Steder under stærke Nedslag, og Modningen foregik ualmindelig sent. Eftersommerens urolige Vejr indvirkede uheldigt paa de mejede Afgrøders Kvalitet, og Mangelen paa Sol og tørrende Vind forhalede yderligere den sent paabegyndte Kornhøst, saa at Sæden kom meget sent i Hus. Mindst paavirket af Sommerens Mangel paa Varme blev Rodfrugt-afgrøderne, især de mere haardføre Sorter.

3. Amternes Høstberetninger.

Om Høstaaret i Almindelighed og om de enkelte Afgrøder har Bureauet fra Amterne modtaget en Række Udtalelser, hvoraf man skal anføre følgende:

Københavns Amt: Høsten maa for Amtet som Helhed karakteriseres som Middelhøst saavel for Kornsorterne som for Roerne. Høafgrøderne og Græsningen ligger derimod under Normalen. Kvantiteten har været rigelig, navnlig for Havrens Vedkommende, men Kvaliteten er som Følge af de vanskelige og ugunstige Vejrforhold i Høsttiden forringet i ikke ringe Grad, og i det hele lyde Indberetningerne paa, at Udbyttet gennemsnitlig er blevet 10 à 20 pCt. daarligere paa Grund af det ustadige Vejr. Dog synes det, som om enkelte Egne af Amtet har været gunstigere stillet, navnlig gælder dette Egnen omkring Taastrup og Ramse-Tune Herreder; men forevrigt klages der fra alle Sider over den langvarige, besværlige og kostbare Høst. Enkelte af Indberetningerne meddele, at Sæden har været angrebet af forskellige Plantesygdomme og Larver, men dog ikke i nogen udstrakt Grad, saaledes Hveden af Hvedemyg og af Svamp paa Straaet, og Bygget af Smeldelarver. Ogsaa Roerne har enkelte Steder været angrebne af Smeldelarver og Knoporm. — Ramse-Tune Herreders Landboforening udtaler, at uagtet Høsten har været sen og vanskelig paa Grund af megen Lejesæd, sildig Modning og ustadigt Vejr, blev Sæden dog der paa Egnen overalt bragt hjem i god Tilstand. Hertil slutter sig flere Beretninger, hvoriblandt ogsaa fra store Landbrug; de angive, at Kornhøsten var afsluttet den 15. til 20. September. Fra anden Side klages der over de stedfundne Tab,

dels ved Høststormen, og dels ved, at en stor Del af Udbyttet, saavel Kærne som Straa blev betydelig forringet og ikke vil være brugeligt som Salgsvarer og kun afgive et ringe Foder.

Frederiksborg Amt: Af de indsendte Beretninger fremgaar det, at Høsten i Frederiksborg Amt faldt noget tidligere end almindeligt i Aar og navnlig, at den afsluttedes tidligere; saaledes berettes fra Kronborg Birk, at Høsten hovedsagelig var tilendebragt i de sidste Dage af September. — Frederiksborg Amts Landboforening meddeler, at den kolde og regnfulde Sommer, som bragte saa lidt Varme, bevirkede, at navnlig Høhøsten ikke blev saa stor, som man havde ventet, og Eftergræsning har det mange Steder været smaat med. Havren fyldte udmærket godt, men bliver ikke god i Kvalitet, da meget af den er høstet i daarlig Stand, ligesom den mange Steder har taget Skade i Stakkene. — Fra Egnen om Lyngø berettes, at Sommerens Mangel paa Solskin og Varme forsinkede Udviklingen af Sæd og Græs i høj Grad, men dog modnedes Sæden tidligere end ventet. Rughøsten faldt i Midten af August. En Del Rug saavel som Byg blæste af under stormende Vejr, og begge Sorter led en Del Skade i det ustadige Høstvejr. Mejningen var meget besværlig, især af Rug og Byg, paa Grund af Sædens yppige Vækst. Der er bleven hjemkørt megen fugtig Sæd, saa at baade Kærne og Halm er udsat for at mugne under Opbevaringen. Trods de mange vanskelige Forhold er Høsten dog utvivlsomt i sin Helhed over Middelhøst, navnlig paa alle lette Jorder. Kartofflerne ere derimod smaa og syge paa Knoldene. — En anden Beretning meddeler, at Høsten varede fra den 16. August til den 29. September; det var ingenlunde nogen særlig lang Tid, siges der, men dog foraarsagede de uheldige Vejrforhold med Regn, Taage og mildt Vejr et ikke ringe Tab og megen Spild af Kærne paa Marken. Mængden af Foder meenes at være større end i mange Aar. — Fra Vejleby bemærkes, at den sene Høsttid og det ustadige Vejr har besværliggjort Høsten i høj Grad uden dog for de mindre Gaardes Vedkommende at medføre nævneværdigt Tab, saalænge Kornet stod paa Marken. Men det har bevirket, at en Del Sæd er bjærget i mindre god Stand, saa at den senere vil tage Skade. — Fra Horns Herred berettes i Samklang hermed, at Vejrforholdene egentlig ikke vare ugunstige under Rughøsten, men dog blev Rugen ofte bjærget mindre godt, fordi man var for ivrig med Indkørselen. Senere blev Vejret værre for de andre Sædafgrøder med fugtig Luft og megen Dug, saa at det var vanskeligt at faa Sæden tør. Kvaliteten af Hvede, Byg og Havre er derfor meget forringet.

Holbæk Amt: I Holbæk Amts økonomiske Selskabs Beretning

udtales, at Hvedens ringe Udbytte i væsentlig Grad skyldes Larveangreb (Blomsterfluen og Hvedemyggen), men ogsaa for en Del er foraarsaget ved, at flere Hvedesorter led betydeligt ved Frost. Saa-tiden i Foraaret faldt paa Grund af Kulde og Regn betydelig senere end normalt. Den kolde Sommer bevirkede imidlertid, at Høsten blev skudt ud, saaledes at de forskellige Afgrøders Væksttid nærmest blev over det normale, og da Nedbørsforholdene har været særdeles gunstige for Afgrødernes Vækst, er Udbyttet, selv om det har skortet paa Varme, i kvantitativ Henseende som Helhed blevet meget godt, i kvalitativ Henseende derimod mindre godt som Følge af Lejesæd, især i Byg og Hvede. Det ustadige Høstvejr har tilmed gjort Høsten vanskelig de fleste Steder og meget vanskelig paa de større Gaarde. — Odsherreds Landboforening meddeler, at Rugen gik saa tidlig i Leje, at det forringede Kærneudbyttet i høj Grad, og at den megen Regn under Indhøstningen særlig har forringet Byggets Kvalitet, hvortil kom for denne Sædarts Vedkommende, at der blæste en Del af i Storm. — Samsø Landboforening meddeler, at Sæden, og da især Rugen, led en Del paa Grund af stormende Vejr i Midten af August. Regnperioden senere i Høsten sinkede Arbejdet, men forringede ikke Udbyttet af Betydning. — Holbæk Amts Landboforening beretter, at Sædarternes Kvantitet var meget tilfredsstillende, hvorimod Kvaliteten ikke var saa god, fordi det vaade Høstvejr bevirkede, at en større eller mindre Del af Sæden ikke kom godt i Hus. Rodfrugterne tegnede til at give en meget god Høst; men der fandtes dog mange Stokløbere. Høets Kvalitet var god.

Sorø Amt: Sorøegnens Landboforening meddeler, at den meget regnfulde og kolde Sommer i høj Grad har bidraget til, at særlig Hvede og Rug kun giver en Middelhøst, hvad Kærne angaar, idet Sæden overalt paa gode Jorder gik for tidlig i Leje. Det samme gælder ogsaa Vaarsæden, dog har Havren holdt sig bedst oppe. Den megen Lejesæd i Forbindelse med det ustadige Vejr har gjort Høstarbejdet meget besværligt, idet Høsten for denne Egns Vedkommende paa enkelte Gaarde først er tilendebragt omkring Midten af Oktober Maaned. Der er kun lidt Sæd, som kan siges at være godt høstet, det meste er kommet daarligt i Hus som Følge af det vedvarende Regnvejr; hvormeget det har forringet Udbyttet, er det vanskelig at opgøre, men Kvaliteten saavel af Foder som Kærne er meget betydelig forringet. — Sorø Amts landøkonomiske Selskabs Udtalelser dvæler navnlig ved Hvedemyggens omfattende Angreb i alle Amtets Egne, saaledes at Akset ofte manglede Kærne i de 4 til 6 øverste Smaa-Aks. Tilmed har Hveden være angreben af Rust, og den megen

Lejesæd har gjort, at Kærnen var daarlig udviklet, og at Blomstringen blev mangelfuld. Hveden giver derfor kun smaa Fold i Forhold til den store Halmængde. — Om Vaarsæden udtales fra Sorø-Egnen, at Skaden ved det regnfulde Høstvejr er lige stor for Kærne og Straa. Regnfuldt Vejr i hele Høsten har forvoldt megen Spild af Arbejds-kraft og affaldet Korn; dobbelt Udsæd ligger paa Marken. I de enkelte Indberetninger foreligger lignende Udtalelser, men det synes dog, som om Hvedemyggens Angreb ikke har været lige ondartet overalt; om Vaarsæden hedder det, at den trods megen Modgang vil give et godt Udbytte. Nogle mene, at Tærskningen hen paa Aaret vil give sørgelige Resultater, men det antages, at det særlig er de store Avlsbrug, det er gaaet ud over.

Præstø Amt: Man finder særlig Anledning til at fremhæve dels det kolde og fugtige Vejr langt hen paa Sommeren, som hindrede Sædens Udvikling og Modning, og dels den heraf følgende sene Høst. Om de usædvanlig vanskelige Høstforholds skadelige Indvirkning paa Høstudbyttet er det i Øjeblikket ikke muligt at udtale noget bestemt, da Tærskningen falder saa sent i Aar. Endnu den 10. Oktober forlød det fra flere Steder, at der stod megen Sæd ude. Der synes at være en betydelig Forskel paa Høstens Udfald de forskellige Steder. Tabene ved den sene og besværlige Høst (den angives at være senere end i noget af de sidst forløbne 35 Aar) opgives meget forskelligt. En Meddeler anslaaer Tabet til $\frac{1}{4}$ af Værdien; fra anden Side anslaaes det til 15 Kr. pr. Td. Ld. Om Hveden udtale næsten alle, at det særlig er Hvedemyggen, der har forringet Udbyttet.

Bornholms Amt: Fra Aaker Sogn i Sønder Herred berettes, at Vintersæd, der var rettidig saaet, overalt synes at have givet et tilfredsstillende Udbytte, dog er Vægten noget lavere end almindeligt. Byg er den Sædart, der i Aar giver ringest Resultat. Det blev gennemgaaende for sildig saaet, dernæst led det i Begyndelsen paa Grund af Tørke (Nedbøren paa Bornholm var kun 17 mm. i Maj). Regnen kom sildig, og Kornet blev meget tvemodent; der-til kom det daarlige Høstvejr, saa at Kærnen blev mørk. Havren synes at have klaret sig bedre. Kartofflerne ere ikke store, men Kvaliteten synes god. Ager- og Enghø gav gennemgaaende et tarveligt Udbytte. Høsten har overalt været langvarig og besværlig, den begyndte i Midten af August og endte i Hovedsagen i Slutningen af September. Mange bjærgede Sæden hjem, før den var helt tør, hvilket sikkert vil forringe Værdien meget betydeligt. Vintersæden kom bedst i Hus. — Fra Bornholms Østre Herred berettes, at naar Kornsorternes Kvalitet gennemgaaende er ringe, skyldes dette den

sene Høst, som tilmed var meget regnfuld. Af Hveden gik 1 à 2 Fold tabt paa Grund af stormfuldt Vejr. — Fra Vester Herred berettes, at Høsten gennemgaaende kom godt i Hus paa de lette Jorder, men paa de mere kolde trak Høstarbejdet ud til ind i Oktober, hvorved Udbyttet blev betydelig forringet. — En anden Beretning udtaler vel det samme, men tilføjer, at Udbyttets Størrelse næppe er nævneværdig forringet, men Kvaliteten derimod des mere. Ligeledes hedder det i endnu en Beretning, at Sædens Kvalitet maaske er anført for højt, thi hvad der har staaet ude i Oktober, vil sikkert forringes meget. — Om Plantesygdomme anføres, at Havreaal og Fritfluen har været de mest fremtrædende; desuden nævnes mere lokalt forskellige andre Angreb, uden at saadanne dog har medført større Skade.

Maribo Amt: Indeværende Aars Høst maa i det væsentlige betegnes som et Middelaars. Den kolde og fugtige Sommer medførte sen Modning, saa at Høsten de fleste Steder begyndte meget sent. Det vedvarende fugtige Vejr i Høsttiden bragte yderligere Forsinkelse og besværliggjorde Bjærgningen i høj Grad, idet Sol og navnlig Blæst ganske udeblev. Høstudbyttet er derfor blevet en Del forringet. For Hvedens Vedkommende skyldes Forringelsen dog ogsaa Larveangreb, idet Hvedemyggen navnlig paa Vestlolland har anrettet stor Skade. Bygget har et enkelt Sted været angrebet af Bladrust, og Roerne, navnlig Foderroerne, et enkelt Sted af Smeldelarver. Iøvrigt har Plantesygdomme og Larveangreb ikke været bemærket. Høsten var ikke udpræget god. — Af de enkelte Meddelelser fremgaar det, at Bedømmelsen af Udbyttet ofte varierer ud over det sædvanlige, navnlig gælder dette Hvede, Agerhø og Græsning, hvis Karakterer ligge imellem „mg.“ og „mdlg.“. Ligeledes bedømmes Tabene ved den sene og besværlige Høst yderst forskelligt, idet nogle Meddelere anslaa Tabene for Hvede og Byg til 2 og 4 Fold, andre regne, at 5 til 10 pCt. af Værdien er gaaet tabt, og atter andre anslaa Tabet til 20 pCt. eller derover. Høsten angives at være paabegyndt 17. August, men ikke afsluttet før i Midten af Oktober; dog fandtes der ogsaa store Avlsbrug, der i alt væsentligt havde indhøstet 25. September. Ved Høstens uensartede Tilendbringelse forklares vel ogsaa for en Del de ulige Tabsbedømmelser.

Svendborg Amt: For Kornsorternes Vedkommende har Høsten i Amtet stillet sig saaledes, at Rugen har givet betydeligt over Middelhøst, det samme gælder Byg og Havre forsaavidt angaar Kvantiteten, hvorimod Kvaliteten langt fra er tilfredsstillende. Beretningerne om Hvedehøsten lyde forskelligt, men i det hele og store maa det siges, at Hveden har skuffet de store Forventninger, der

efter Markernes Udseende i Forsommeren maatte stilles til denne Afgrøde; saavel Mængdeudbyttet som Beskaffenheden (og da navnlig denne sidste) er saaledes, at Hvedehøsten maa betegnes som under Middelhøst. Beretningerne afgive et langt mindre ensartet Billede, end det i tidligere Aar har været Tilfældet, hvilket er en naturlig Følge af, at det saa godt som overalt er det uheldige Høstvejr, der bærer Skylden for, at en i sjælden Grad lovende Høst er blevet forringet saavel i Kvantitet som Kvalitet. Rodfrugterne af alle Arter har i Gennemsnit givet Middelhøst eller derover. Høsten af Agerhø er Middelhøst, medens Engene har givet under det normale Udbytte. Ogsaa for disse Afgrøder gælder det, at Bedømmelsen er højst uensartet. Amtet er tilbøjeligt til at tro, at det samlede Resultat stiller sig noget gunstigere, end man tør slutte af Beretningerne, dels fordi en forholdsvis stor Del af disse skrive sig fra de store Gaarde, hvor Indhøstningen frembyder de største Vanskeligheder, og dels fordi det ligger nær at antage, at den besværlige, langvarige og kostbare Indhøstning i Forbindelse med Skuffelsen over, at de højt spændte Forventninger, der i Forsommeren med Rette stilledes til Høsten, ere bristede, kan have paavirket i alt Fald nogle af de Landmænd, som have afgivet Beretninger, i pessimistisk Retning. Beretningerne indeholde forholdsvis faa Klager over Insekt- og Larveangreb; dog har Hvedemyggen paa Langeland, særlig i den sydligste Del af Øen, samt enkelte andre Steder anrettet en Del Ødelæggelser.

Odense Amt: Vintersæden og særlig Hveden har gennemgaaende været slaaget ned af stærke Byger, før den blev rigtig kærnesat, hvorved Udbyttet forringedes en Del. Enkelte Steder har Rodfrugterne været angrebne af Jordlopper, uden at dog Udbyttet er blevet væsentlig forringet derved; derimod indberettes fra nogle Egne, at Roerne saavel som Sædafgrøderne ere forringede som Følge af stærke Hagelbyger. Heavlen har været god og Græsningen rigelig, men Græsvækstens Værdi menes at have været forholdsvis ringe paa Grund af det kolde og fugtige Vejr. Plantesygdomme og Larveangreb have ikke været af fremtrædende Betydning. Den Forringelse, Kærneudbyttet led, ved at Sæden gik for tidligt i Leje, blev saa meget desto føleligere, som Høsten faldt under ugunstige Vejrforhold, hvorved Sæden kom til at staa for længe paa Marken. Høsten blev derved kostbar, og det forvoldte et ikke ringe Tab ved Spild af Kærne paa Marken. — Fra Odense Herred berettes, at den sene Høst har bevirket, at Udbyttets Kvalitet har været mindre god, medens Kvantiteten har været rigelig. Kærnen er ofte kun en ringe Handelsvare. — Lunde-Skam Herreder beretter, at Høsten gennemgaaende tegnede til

at blive ret rigelig; men det ganske usædvanlig fugtige Vejr i August og September har navnlig paa de store Gaarde forsinket Høstens Indbjærgning og i betydelig Grad forringet Avlens Godhed. Saaledes skønnes Hvede og Byg at være en Del under Middelhøst, navnlig i Kvalitet; om Rug gælder det samme, hvad Kvaliteten angaar, hvorimod Havre og Blandsæd formentlig er en Del over Middelhøst, særlig med Hensyn til Mængdeudbytte. Bælgsæd, Kartofler og Roer skønnes at ville give en god Middelhøst, medens Høafgrøderne fra Ager og Eng er en Del derunder; Græsningen har været meget god. Det ringe Udbytte af Engene begrundes fra anden Side ved, at de være for tørre som Følge af for lille Nedbør i Vinterhalvaaret. — Fra Baag Herred berettes, at Høsten har været usædvanlig besværlig og langvarig, hvad der dog ikke skønnes at have forringet Udbyttet nævneværdigt — men her var Høsten til Ende den 17. September. — I Indberetninger fra Sogneraadene i Vends Herred anslaaes Høst-udbyttets Forringelse ved den sene Høst til 5 pCt. for de mindre Gaarde og til 10 pCt. for de større Landbrug. Ligeledes meddeles herfra om ret betydelige Tab ved Hagelbyger. — Fra Wedelsborg berettes, at Høsten faldt sent og varede fra 2 til 3 Uger længere end normalt; det oplyses, at sjælden har Sæden ligget saa slemt som i Aar, men der paa Egnen var Kornet dog kommet ret godt i Lade, om end Halmen tog megen Skade ved at være slaaget saa stærkt ned. — Endelig udtaler „den fynske Bondestands Landboforening“, at det ustadige Vejr selvfølgelig baade har fordyret og forsinket Høstarbejdet, men værst af alt er det, at saavel Halm som Kærne har taget Skade ved, at megen Sæd er bjærget i meget daarlig Tilstand.

Vejle Amt: Paa Grund af det regnfulde Vejr trak Høsten usædvanlig længe ud, ligesom Kvaliteten af samme Grund er ringere end Kvantiteten; det er navnlig Rug og Hvede, der har været vanskelig at bjærge, og en Del har staaet saa længe ude, at det har spiret i Toppen. Havren har derimod staaet sig bedst. Paa tørveagtige Jorder i Vestereggen har Larver ødelagt Kaalroerne; ellers er der ikke optraadt Plantesygdomme af særlig Betydning. Nogle Dages Storm forud for Rughøsten forringede Udbyttet meget betydeligt — paa enkelte Steder angives Tabet til indtil $\frac{1}{5}$. I de sydlige Egne har de ugunstige Vejrforhold forringet Udbyttet af Hvedehøsten med $\frac{1}{3}$, af Bygget med $\frac{1}{5}$. Paa nordligere Egne er Forringelsen Almindelighed anslaaet til ca. 200 Pund Kærne pr. Td. Ld. Kartoflerne endelig har lidt en Del paa Grund af Kulden og Fugtigheden. En Del Havre maatte paa Grund af den sene Høsttid mejes umoden.

Aarhus Amt: Alle Sædafgrøder undtagen Bælgsæd og Boghvede har i kvantitativ Henseende givet over Middelhøst, hvorimod Kvaliteten for dem alle undtagen Blandsæd har været derunder. Høsten af Rodfrugter har for alle Sorter undtagen Kartoffler givet Middelhøst eller en Del derover, hvilket sidste navnlig gælder Kvantiteten. Høsten af Agerhø var middelgod, medens Enghøet gav under normalt Udbytte. Som Helhed betragtet maa det siges, at Høsten i Aarhus Amt i 1909 har givet et godt kvantitativt Udbytte, medens Kvaliteten har været under Middelhøst. I Forsommeren tydede alt paa en meget stor Høst; men Stormen den 14. August gjorde megen Skade, navnlig paa Rugen, hvortil kom, at det regnfulde Vejr i Slutningen af August og næsten hele September sinkede Høsten meget betydeligt og forringede Kvaliteten meget. Navnlig er det gaaet ud over Havren. Hvad Sygdomme i Afgroederne angaar, er det særlig Kartofflerne, der har lidt derunder. — Af de indsendte Beretninger fremgaar det, at Høstudbyttet i Aarhus Amt ligesom i andre Egne af Landet er blevet højest ulige bedømt. Saaledes udtales fra en middelstor Ejendom, at Høsten i de 37 Aar, Besidderen har haft Gaarden, ikke noget Aar har givet saa rigeligt et Udbytte som i 1909. En anden Beretning udtaler, at Kornavlens sikkert ikke vil holde, hvad den lovede, naar Tærskningsresultaterne foreligge. Endvidere udtales fra anden Side, at Aarets Høst var en af de mest lovende i Foraaet, men den mest skuffende ved Høstens Slutning, ikke blot naar Hensyn tages til Kærnetabet og den daarlige Handelsvare, som Kornet afgiver, men ogsaa fordi Halmen er et tarveligt Foderstof. Kornhøsten faldt ogsaa meget forskelligt, saaledes angiver en Beretning, at den paabegyndtes den 19. August, medens en anden nævner den 2. September. — Om Plantesygdomme udtales i en Beretning, at Kløveraalen fuldstændig ødelagde Kløverafgrøden paa 33 Tdr. Ld. Kløvermark, men først efter at Kløveren var slaadet.

Randers Amt: Det navnlig i Høsttiden kolde og vaade Vejr har bevirket, at den store Afgroede blev betydelig forringet i Godhed. For Rugens Vedkommende gjorde Stormen i Begyndelsen af Høstperioden sine Steder ikke saa lidt Skade. Tabet kan for enkelte Egenes Vedkommende ansættes fra 2 til 3 Fold. Det ustadige Vejr i Eftersommeren har bevirket, at Høsten endnu i Slutningen af Oktober ikke var helt tilendebragt overalt, og at en Del af Vaarsæden blev daarlig indbjærget, hvilket vel særlig gælder de større Gaarde. — Fra Rougsø Herred skrives, at den stærke Nedbør i Forbindelse med koldt Vejr har bevirket, at saavel Hvede som Byg er mindre godt udviklet, og at det ustadige Vejr forsinkede Høsten, saa at en stor

Del af Afgrøden blev meget forringet i Værdi. — Fra Nørhald—Støvring og Galten Herreder indberettes, at det kolde Foraar, den vaade Sommer og det hyppigt indtræffende Højvande har bevirket, at Engene, og særlig de lavt liggende Fjordenge, ikke har givet stort Udbytte, ligesom ogsaa Kvaliteten var ringe. — Herredskontoret i Æbeltoft indberetter, at det ugunstige Høstvejr har forringet Kvaliteten betydelig, særlig for Havrens Vedkommende, og desuden tabtes der meget heraf ved Spild paa Marken. Endvidere fremgaar det af flere Indberetninger, at Tabene paa Grund af Storm var meget store. En Meddeler omtaler, at Bygget har været angrebet af Larver, saa at en stor Del maatte saas om, og Resten var ret tynd. Om Roerne (Kaalroer og Turnips) udtales det, at de ere gode, men uensartede, hvilket skyldes uensartet Spiring af Frøet. — Endelig indberettes fra Landboforeningerne, at den kolde og vaade Sommer og Høsttid har bevirket, at den ellers ret store Høst blev betydelig forringet i Godhed, hvilket navnlig gælder Byg, Bælgsæd og Runkelroer. En Del Korn er ogsaa kørt for tidligt ind, hvilket særlig gælder Bygget.

Aalborg Amt: Af de modtagne Indberetninger fremgaar det, at Rugen var stærkt angreben af Snegle i dens første Væksttid, og at Bygget led en Del af Stribesyge i Foraaret. Foraaret og Sommeren har været kolde og fugtige; dette Forhold skyldes det formentlig, at Kærneudbyttet paa de lette Jorder har været godt. Sædens Indbjærgning har derimod været vanskelig, langvarig og kostbar, ligesom der tabtes meget ved Spild af Kærne paa Marken, fremkaldt ved Hobenes idelige Omflytning. Rugen har ogsaa tabt en Del i Værdi ved Spiring i Aksene og uheldig Indbjærgning, ligesom en Storm lige før Høst afblæste megen Kærne baade paa Rug og 6-rd. Byg. Det kolde Foraar bevirkede, at Græsningsarealerne vare langt tilbage, og den kolde Sommer at Kornets Kvalitet er daarligere end almindelig og ringere end ventet. Vaarsæden blev ofte kørt for tidlig ind, hvorved en Del Halm har taget Skade. Fra Amtets vestlige Egne med lette Jorder udtales, at det kolde Vejr hele Sommeren ikke havde nogen skadelig Indflydelse paa Afgrøderne, saaledes at Høstudbyttet var blevet over Middelhøst, saafremt Vejrforholdene under Høsten havde været heldige; nu blev Kvaliteten ringe.

Hjørring Amt: Sommeren har været mindre gunstig for Landbruget. Først paa et meget sent Tidspunkt fik man begyndt paa Saaning af Vaarsæden, og Jorden var paa Grund af vedvarende stærke Regnskyl ret ubekvem, især for de sværere Jorders Vedkommende, ligesom Spirerne paa Grund af vedvarende Kulde i længere Tid havde svært ved at komme i Vækst. I Sommerens Løb

har man stadig haft stærk Nedbør, og samtidig har Temperaturen i Regelen været under Normalen med kun ganske enkelte Sommerdage, og Sæden har derfor nok kunnet udvikle sig tilstrækkeligt for Straaets Vedkommende, men har ladet en Del tilbage at ønske med Hensyn til Kærnen. Hertil kommer, at Høsten var usædvanlig besværlig, saaledes at det kun ved den største Paapasselighed er lykkedes at bringe Kornet i Hus i nogenlunde tør Tilstand. Høsten maatte efter det sildige Foraar og den fugtige Sommer naturlig falde meget sent, og det blev da ogsaa først i sidste Halvdel af August Maaned, at den kom rigtig i Gang. I første Halvdel af August havde man nogle Dage med usædvanlig stærk Storm, der gjorde en Del Skade paa alle Sædmarker; man tog derfor paa sine Steder fat paa Høstarbejdet, selv om Sæden ikke var fuldstændig moden; men fra Midten af August gennem hele September blev det atter stille Vejr med en Del Regn og kun enkelte Dages høj Luft, saa at det mange Steder overhovedet ikke lykkedes at bringe Kornet helt tørt i Hus. Disse Omstændigheder have tilsammen bevirket, at Høsten i sin Helhed kan noteres som Middelhøst for Kvantitetens Vedkommende, hvorimod Kvaliteten falder lidt under Middelhøst. Rodfrugterne have haft nogenlunde gunstige Forhold, men paa lavere liggende Jorder har de faaet for megen Væde, og de kan derfor ikke anslaaes til at give mere end knap Middelhøst. Kornsorterne have i Sommerens Løb været nogenlunde forskaanede for Plantesygdomme, dog har Bygget lidt en Del af Rust. Larveangreb har ligeledes været ret sjældne, dog har Fritfluelarven og Smeldelarven anrettet nogen Skade paa Byg- og Havremarker. For Rodfrugternes Vedkommende har Kaalbroksvampen atter i Aar gjort betydelig Skade. Hvad de enkelte Kornsorter angaar, bemærkes, at Rug og Hvede — den sidste Sædart dyrkes iøvrigt kun ganske enkelte Steder — kom sent i Vækst paa Grund af vedvarende Kulde; i Blomstringstiden var det stadig Regnvejr, og den stærke Blæst i August piskede en Del Kærne af. Disse Omstændigheder i Forbindelse med, at det daarlige Høstvejr bragte en Del Korn til at spire i Hobene, har bevirket, at der i kvalitativ Henseende maa noteres lidt under Middelhøst. Vaarsæden udviklede sig ret langsomt paa Grund af manglende Solvarme i Sommerens Løb og blev især for Havrens Vedkommende mange Steder ikke helt moden, dog kan der baade for Byg og Havre noteres Middelhøst saavel for Kvantiteten som for Kvaliteten. Bælgsæden blev adskillige Steder ikke moden og har derfor i Kvalitet gennemsnitlig givet noget under Middelhøst. Ager og Enge til Høslæt havde Gavn af det fugtige Vejr, saaledes at ret

store Arealer kunde tages til Slæt, men den stadige Regn i Høstperioden bevirkede, at Høet maatte staa for længe paa Marken, hvorved Kvaliteten blev betydelig forringet. Sommergræsningen har gennemsnitlig været god.

Thisted Amt: Landboforeningen „Nordthy“ meddeler, at Foraaret kom sent og var baade koldt og fugtigt, hvorfor Vaarsæden blev lagt senere end almindeligt, hvilket i Forbindelse med den kolde, solfattige Sommer bevirkede, at Høsten faldt ualmindelig sent. Under stormende Vejr blæste meget Korn af, saavel Rug som Vaarsæd og navnlig 6-rd. Byg og Havre, saa at nogle Steder indtil Halvdelen gik tabt, medens Kvaliteten led meget paa Grund af det vanskelige Høstvejr. Men iøvrigt bedømmes Høsten som Helhed til at være Middelhøst eller derover i Mængdeudbytte undtagen for Bælgsæd, Kartoffler og Agerhø. Kvaliteten var en Del ringere. — Morsø Landboforening bemærker, at den megen Væde i Sommerens Løb bevirkede, at Kornet gik for tidligt i Leje, hvilket skadede baade Kærne og Straa ganske betydeligt og er Skyld i den lave Kornvægt. Ogsaa Rodfrugterne, navnlig Kartoffler og Runkelroer, har lidt under de ualmindelige Vejrforhold, saaledes at de nævnte Sorter vil give en Del under det sædvanlige Udbytte, medens de øvrige Sorter har udviklet sig langt bedre. Høudbyttet og Græsningen betegnes som en lille Middelhøst. — En anden Landboforening paa Mors udtaler, at Foraarssaanningen vel faldt sent, men under særdeles gode Vilkaar, hvorfor Sæden overalt kom jævnt og tæt op. Paa Grund af det kolde Vejr og manglende Sol udviklede baade Korn og Græs sig langsomt og gav ikke det Udbytte, særlig for Kærnenes Vedkommende, som de lovende Udsigter i Foraaret gav Haab om. Storm og regnfuldt Høstvejr har skadet Høstudbyttet meget. Kaauroer og Turnips har derimod haft megen Gavn af det fugtige Vejr. — Ogsaa for dette Amts Vedkommende lyder de enkelte Indberetninger meget forskelligt.

Viborg Amt: For alle Kornarternes Vedkommende har Mængdeudbyttet af Høsten været godt, rigeligere end i 1908; men gennemgaaende synes Kornet i Aar, og da særlig Rugen, at være af ringere Kvalitet end i det foregaaende Aar, hvilket skyldes den helt igennem kolde Sommer i Forbindelse med vedholdende Fugtighed i Modningstiden og megen, næsten daglig Nedbør i Bjærgningstiden. Sygdom paa Kartofflerne er forekommet flere Steder og har forringet Udbyttet. Roerne ere i Regelen kun smaa. Græsmarkerne og Engene kom meget sent i Grøde, og saavel Mængdeudbyttet som Kvaliteten af Agerhø og Enghø er paa Grund af den

kolde og fugtige Sommer betydelig ringere end i 1908. Af Plantesygdomme kan nævnes Fritfluens Angreb, dog ikke i større Omfang, samt paa flere Steder i Amtet Bladpletsyge paa Bygget. Enkelte Steder har Kaalbroksvampen angrebet Roerne endog ret stærkt; i det hele synes denne Svamp at være optraadt mere ondartet i Aar end tidligere, og den har vist sig paa Steder, hvor den tidligere ikke var kendt. Dagene den 14. og 15. August bragte stærk Storm, der for Rug og Bygs Vedkommende regnes at have forringet Udbyttet med 2 til 3 Fold. Den ved Kulde og Fugtighed foraarsagede sene og overordentlig besværlige Høst har desuden forvoldt Tab i Form af Spild af Korn ved Behandling af den mejede Sæd paa Marken. Den sene og vanskelige Høst har derhos medført betydeligt forøgede Udgifter ved Høstarbejdet. — Af de enkelte Indberetninger fremgaar det, at Rugen Aaret rundt lovede godt og ikke skuffede hvad Fyld angaar, men Kærneudbyttet blev ikke efter Ønske; stærk Blæst i Drætiden og megen Lejesæd vanskeliggjorde Befrugtningen, og vedholdende Regn, medens Rugen stod høstet, foranledigede, at mange Kærner spirede. Bygget spirede godt og voksede ogsaa godt til at begynde med; om Havren gælder det modsatte, et Forhold der senere forandrede sig. At Havren først sent kom i Vækst foranledigede, at den blev indhøstet bedre end Bygget. Sygdom blandt Kartoflerne antages af en Meddeler at have forringet Udbyttet med $\frac{1}{3}$. Fra anden Side udtales herom, at Kartoflerne ere sunde, men smaa, saa at Udbyttet er lille. Græsarealerne kom meget sent i Grøde, hvorfor en Del af Kløveren, der var bestemt til Høslæt, maatte afgræsses. Græsningen har været god. Fra Egnene med lette Jorder udtales, at uagtet en forrygende Storm lige før Høst forringede Udbyttet af Rug og 6-rd. Byg betydeligt, blev netop Udbyttet af Rug og Byg usædvanlig godt, fordi disse Jorder kunne taale saa megen Regn, det skal være. Endelig udtaler en Beretning, at hvor Høsten var endt inden September Maanedes Udgang, kom Kornet ret godt i Hus.

Ringkøbing Amt: De indkomne Beretninger ere ofte meget modsigende; dette er vel noget begrundet i Amtets store Udstrækning og forskelligartede Jordbundsforhold, men ogsaa i, at det vanskelige Høstvejr stillede særlig store Fordringer til Ledelsen af Høstarbejdet. Saaledes udtaler en Beretning, at Høsten i Aar vel har været sjælden vanskelig, saa at den har været baade dyr og mangelfuld; men Kornavlen, der som Helhed har været rigelig, har dog kunnet bjærges i ret god Stand, hvor man ikke har forhastet sig. Dette har man dog gjort mange Steder. Hvor man har givet

sig Tid, indtil Kornet blev modent, er Kærneudbyttet godt undtagen af Bælgsæd; men Modenhed skortede det mange Steder paa. Den tidligt modne og staaende Rug tog tilmed stor Skade i Stormdagene i August. Den daarlige Indbjærgning vil nok forringe Kærneudbyttet med mindst 10 pCt. Det fugtige Vejr uden Sol har ogsaa været ugunstigt for Rodfrugterne, og mærkeligt nok har Græsningen været daarligere, end man kunde vente. Fra anden Side udtales, at Kornavlen som Helhed var rigelig, men at Sæden kom daarligt i Hus; Engene har ikke været gode i Aar paa Grund af Kulden i Foraaret, der vedvarede hele Maj igennem. Om Høsten af Agerhø udtales, at da Foderet ofte var knapt i Foraaret, maatte mange ty til at afgræsse Kløveren, saa at der blev avlet meget lidt Kløverhø. Om Rodfrugterne udtales endvidere, at de tegne meget lovende, men at Roerne til Vinter næppe vil vise sig at være holdbare i Kulerne. Om Plantesygdomme udtales almindeligt, at Kartoflerne vise sig syge ved Optagningen; endvidere at Larveangreb paa Havre var ret hyppige paa kolde Jorder; undertiden rettede Væksten sig, men andre Steder var Tabet betydeligt.

Ribe Amt: Høsten af Enghe, som spiller en stor Rolle i Ribe Amt, led meget under Juli Maanedes regnfulde Vejr, der bevirkede, at Kvaliteten blev meget forringet, hvortil kom, at lavt liggende Enge blev oversvømmede, hvorved meget Hø gik tabt. Om Kornhøsten ere Beretningerne stærkt modsigende. Medens saaledes Amtets største Avlsbrug meddeler, at der neppe er Tale om nogen særlig Forringelse af Kornet, hvis Udbytte maa kaldes betydeligt over et Middelaars, og som ogsaa kom ganske godt i Hus, lyde flere Beretninger paa, at særlig Rugen led megen Skade ved at staa 3 Uger i Høbe paa Marken, og at den spirede i stort Omfang, saa at Udbyttet anses for at have tabt 25 til 30 pCt. af sin Værdi. Atter andre anslaa Tabet til $\frac{1}{8}$ og udtale, at Avlen er mindre god og i flere Tilfælde slet. Havren maatte ret ofte høstes grøn, og endvidere anses dens Udbytte nogle Steder for at være forringet ved Angreb af Fritfluen. Kartoflerne ere syge og ofte smaa. At Høsten har været kostbar er man enig om, dog blev den her ikke endt senere end i andre af Landets Egne.

Omstaaende tabellariske Oversigt (S. 26) viser, hvorledes Høsten er bleven bedømt for hver enkelt Afgrøde i de enkelte Amter, saavel hvad Kvantitet som hvad Kvalitet angaar; Karakteren

Amterne	Hvede			Rug			Byg			Havre		
	Kvantitet	Kvalitet	Holl. Vægt	Kvantitet	Kvalitet	Holl. Vægt	Kvantitet	Kvalitet	Holl. Vægt	Kvantitet	Kvalitet	Holl. Vægt
Københavns . . .	g	g	128	g	g÷	119	mg÷	g÷	111	mg	g	86
Frederiksborg . .	g	g	126	mg÷	g÷	117	mg÷	g÷	109	mg	g	85
Holbæk	g	g	127	g+	g+	120	mg	g	111	mg+	g+	87
Sorø	tg+	tg+	125	mg÷	g	118	mg÷	g÷	110	mg	g	86
Præstø	g	g÷	127	mg+	g	118	g+	g÷	109	mg	g	86
Bornholms	mg+	g	127	mg	g	120	g	g÷	111	mg÷	g	84
Maribo	tg+	tg+	126	mg÷	g+	120	mg÷	g÷	110	mg	g+	85
Svendborg	g	g÷	122	mg÷	g+	118	mg÷	g÷	109	mg	g+	83
Odense	g+	tg+	125	g+	g	118	mg÷	g÷	112	mg+	g+	84
Vejle	g	tg	124	g+	tg+	115	g+	tg+	102	mg	g	82
Aarhus	g+	g	124	g+	g÷	116	mg÷	g÷	108	mg+	g÷	79
Randers	g+	g	123	g+	g÷	117	mg	g	109	mg	g	84
Aalborg	mg	g÷	126	g+	g	118	g	g	108	mg÷	g	80
Hjørring	g	g÷	124	g+	g÷	115	g+	g+	106	g+	g	80
Thisted	mg÷	g÷	119	g	tg+	114	g+	g	104	g+	g	79
Viborg	g	g÷	124	mg	tg+	115	mg÷	g	107	mg	g+	81
Ringkøbing	—	—	—	tg+	tg+	118	g+	g	92	mg	g+	78
Ribe	g	tg	125	mg	g÷	117	mg÷	g	103	mg	g	80
Gennemsnit for hele Landet } }	g÷	tg+	—	mg÷	g÷	—	mg÷	g÷	—	mg	g	—

Amterne	Kartofler		Gulerødder		Runkelroer		Kaalroer		Turnips		Sukkerroer	
	Kvantitet	Kvalitet	Kvantitet	Kvalitet	Kvantitet	Kvalitet	Kvantitet	Kvalitet	Kvantitet	Kvalitet	Kvantitet	Kvalitet
Københavns . . .	g÷	g	g+	g+	g+	g+	mg÷	g+	mg÷	g+	—	—
Frederiksborg . .	g÷	g+	g	g	g+	g+	g+	g+	g+	g	—	—
Holbæk	g	g	g	g+	mg	mg÷	mg÷	g+	mg÷	mg÷	—	—
Sorø	g÷	g÷	g	g	mg÷	mg÷	mg÷	mg÷	mg÷	mg÷	—	—
Præstø	g	g	g+	g+	mg÷	g+	mg÷	mg÷	g+	g+	g	g
Bornholms	g÷	g÷	g÷	g÷	g+	g+	g+	g	g	g	—	—
Maribo	g	g÷	g+	g+	g+	g+	g+	g	g+	g+	g	g
Svendborg	g	g	mg÷	mg÷	mg	mg÷	mg÷	mg÷	mg	mg÷	g	g
Odense	g	g	g+	mg÷	mg÷	mg÷	mg÷	mg÷	mg	g+	mg÷	g+
Vejle	tg+	tg+	g	g	g	g	g	g	g+	g	g	g+
Aarhus	g÷	g÷	g	g	g	g	mg÷	g	mg÷	g+	—	—
Randers	g	g	mg÷	g+	g	g	g+	g	mg÷	g+	—	—
Aalborg	g	g÷	mg÷	mg÷	g	g+	g+	mg÷	mg÷	mg÷	—	—
Hjørring	g÷	g÷	mg÷	mg÷	tg+	g	g+	g+	mg	mg÷	—	—
Thisted	tg	tg	g	g	tg	tg	mg÷	mg÷	mg÷	g+	—	—
Viborg	g	g	g	g	g÷	g	mg÷	mg÷	mg÷	mg÷	—	—
Ringkøbing	tg+	tg	g	g	tg	g÷	g	g	g+	g+	—	—
Ribe	g	tg+	g+	g+	g÷	g÷	g	g+	g+	g+	—	—
Gennemsnit for hele Landet } }	g÷	g÷	g+	g+	g+	g+	g+	g+	mg÷	g+	g	g

Anm. Ved Kornsorterne er det Kærneudbyttet, hvis Karakter er angivet.

Blandsæd		Bølgæsæd		Boghvede	
Kvantitet	Kvalitet	Kvantitet	Kvalitet	Kvantitet	Kvalitet
mg ÷	g	g ÷	tg +	—	—
mg	g +	g +	g	—	—
mg +	g +	g	g ÷	—	—
mg ÷	g	g	tg +	—	—
mg ÷	g	g ÷	tg	—	—
g +	g	tg	tg +	—	—
mg ÷	g	g ÷	g ÷	—	—
mg	g	g	g +	—	—
mg	g +	g +	g ÷	—	—
mg	g	g	tg ÷	tg +	tg
mg	g	mg ÷	tg +	tg +	tg
mg	g	mg ÷	g ÷	—	—
mg ÷	g	g	tg	g	tg
g	g	g	g ÷	g	g
mg ÷	g	g	tg	—	—
mg ÷	g	g	tg +	g ÷	g ÷
mg	g	g ÷	tg +	tg ÷	tg
mg ÷	g	g +	g	tg	tg ÷
mg ÷	g	g	tg +	tg	tg

«g» (godt) er Udtryk for Middelhøst. De for Amtene anførte Bedømmelser ere Gennemsnitsresultater af Opgivelser, der ere indhentede fra større og mindre Jordbrugere, Landboforeninger m. fl. inden for hvert Amts Omraade. De i Tabellen anførte Gennemsnitskarakterer for hele Landet ere beregnede under Hensyntagen til Størrelsen af det til de forskellige Afgrøder anvendte Areal, saaledes som dette er opgjort for Aaret 1907 (jfr. Statistisk Tabelværk 5. Række, Ltr. C, Nr. 3). For Sommergræsningens Vedkommende er Hovedkarakteren dog et simpelt Gennemsnit af Amtskaraktererne.

Af Vintersæden ligger Hvedens Udbytte som Helhed under Middelhøst, og dette gælder særlig Kvaliteten. Rugens Mængdeudbytte er en Del over Middelhøst, men Kvaliteten er derunder.

Af Vaarsæden er Bygget for Landet som Helhed bedømt ganske som Rugen, idet Mængdeudbyttet ligger en Del over Middelhøst, medens Kvaliteten er derunder. Havren er den Afgrøde, der gennemgaaende har givet det bedste Resultat, idet Mængdeudbyttet er betydelig over Middelhøst, medens Kvaliteten som Helhed har været normal og i en Del Amter noget derover. Blandsæden er bedømt meget nær ligesom Havren, men dog lidt lavere med Hensyn til Mængdeudbyttet.

Om alle de fire Kornsorter maa det bemærkes, at Kærrens Kvalitetsvægt kun er ringe, og særlig gælder dette Vintersæden, men dog ogsaa Havren, uagtet denne Af-

Agerhø		Enghe		Sommergræsning
Kvantitet	Kvalitet	Kvantitet	Kvalitet	
g ÷	g +	tg	g	tg +
g +	g +	g ÷	g ÷	tg +
g	mg ÷	tg +	g	g ÷
g ÷	g ÷	tg +	g ÷	g +
g ÷	g	tg +	g ÷	g
tg +	g ÷	tg +	g ÷	g +
g ÷	g	g ÷	g ÷	g +
g	g	tg +	g ÷	mg
g	g	g ÷	g ÷	mg ÷
g	g	tg +	tg +	g +
g	g	g ÷	g ÷	g +
g	g	g ÷	g ÷	g +
g	g	g	g	g +
g	mg ÷	g	g	g +
g	g +	g ÷	g	g ÷
g ÷	g	g ÷	g +	g
g	g	tg +	g	g +
tg	g ÷	tg +	g ÷	g ÷
g	g	g	tg +	mg
g	g	g ÷	g ÷	g

grødes Godhed er betegnet som normal. Endvidere maa der gøres opmærksom paa, hvad der kun i mindre Grad fremgaar af Amternes Gennemsnitskarakterer, at de fra de enkelte Meddelere (Landbrugere m. v.) indgaaede Beretninger i Aar have været ualmindelig uensartede med Hensyn til Bedømmelsen af Afgrødernes Størrelse og Kvalitet (jfr. de foranstaaende Udtog af Beretningerne fra Amterne).

Bælgsædens Udbytte har som Helhed været Middelhøst, medens Kvaliteten ligger en Del derunder.

Høsten af Boghvede har været ringe, og dette gælder baade Mængde og Godhed.

Af Rodfrugterne har Kartofflerne givet lidt under Middelhøst baade i Mængde og Godhed. Foderroerne har som Helhed givet over Middeludbytte, baade med Hensyn til Mængde og til Kvalitet; dette gælder samtlige Sorter, dog har Turnips givet det største Mængdeudbytte. Bedømmelsen af Foderroerne har tilmed været langt mere ensartet end af Sædarterne; i saa Henseende maa det erindres, at de lave Karakterer for Runkelroer i Nord- og Vestjylland kun veje lidt til, da denne Rodfrugtart dyrkes i ringe Udstrækning i de paagældende Egne. Sukkerroerne har givet Middeludbytte baade med Hensyn til Mængde og Kvalitet.

Af Høafgrøderne har Agerhøet givet Middelhøst saavel i Mængde som Godhed, medens Enghøet i begge Henseender har givet under Middelhøst.

Sommergræsningen har for Landet som Helhed været normal, men dette gælder ikke de enkelte Amter; medens Græsningen paa Fyn og i Ribe Amt har været ikke lidt over det normale, har den navnlig i Nord- og Nordvestsjælland ladet adskiligt tilbage at ønske.

— Paa Grundlag af de i det foregaaende meddelte Oplysninger kan Høsten 1909 i Korthed karakteriseres saaledes:

Som Helhed har Kornafgrødernes Mængdeudbytte i 1909 været over Middelhøst, — og det til Trods for at meget Korn blæste af under Storm i August. Kvaliteten var derimod gennemgaaende under det normale. Mindst tilfredsstillende — ogsaa i kvantitativ Henseende — var Hveden, medens Havren baade gav det største Udbytte og den bedste Kvalitet. For alle Kornsorterne gælder det, at Vægten er meget lav og Kærnen derfor formentlig mindre skikket til Handelsvare. Hertil kommer, at Halmen gennemgaaende er bjærget i mindre god Tilstand. — Rodfrugterne gav som Helhed et Udbytte, der baade i Mængde og Godhed skønnes at være over det normale; dette gælder alle Sorter Foderroer og — om end i mindre Grad — Sukkerroerne, medens Kartoffelhøsten lod en Del tilbage at ønske. — Med ret store Variationer fra Egn til Egn gav Hø og Sommergræsning for Landet som Helhed et Middeludbytte eller lidt derunder.
